

Iskane vask dan, tudi ob nedeljah in praznikih,
ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uradnemu listu. Nežalostno pisma se ne vračajo in ne izpolnjujejo in ne izpolnjujejo se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik: koncesija št. 1000/17. — Tisk: tiskarna „Edinosti“, vpisane knjige s posebnim dovoljenjem v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon: uredništva in uprave št. 11-57.

Redna cena: Za celo leto K 31-20
Za pol leta 15-00
Za tri mesece 7-00
Za nedeljsko izdajo na celo leto 6-00
Za pol leta 3-00

EDINOST

Posamezna številka „Edinosti“ se prodaja po 5 vinarjev, redna številka po 10 vinarjev.

Oglaševanje: Na milimetre v široki in visoki. Cena: Oglaševanje v obliki po 10 v. Četrtletje, zahvale, poslanice, oglaševanje po 20 v. Oglaševanje v tekstu lista do pet v. po 20 v. vsaka naslednja vrsta 2 v.

Mail oglaševanje: po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglaševanje sprejema: inšerati oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamisti se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno v upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček: se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.053.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.
DUNAJ, 2. (Kor.) Uradno se razglasa: 2. decembra 1917.

Italijansko bojišče. — Na Mt. Pertico je bil zopet odbit italijanski napad. — Sicer ni nič važnega poročati. — Ob dolnji Vojski je neka akcija naslovnih čet potekla ugodno. — Na vzhodu nobenega omenbe vrednega bojnega dejanja.

NEMŠKO.
BEROLIN, 2. (Kor.) Wolffov urad poročja: Veliki glavni stan, 2. dec. 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: V Flandriji je ogenj, ki je bil čez dan zmeren, zvečer na obeh straneh Paschendaela naraščal do največje srčnosti ter je ostal močan tudi čez noč. Bili pri Cambrai-u trajajo dalje. V osredku od Juchua do Bourlona se je no uspešnih italijanskih akcijah popoldne razvil živo artiljerijsko delovanje. Sovražni pehotni napadi so bili zapadno Meuvresa zadušeni po našem ognju, vzhodno Meuvresa pa so se razbili pred našimi lastnimi črtami. Vas Masaler smo očistili sovražnika; pri tem ter so bili dovedeni ujetniki. Močne protinapade je izvršil sovražnik na novo dovedeni silami proti postojankam, ki smo mi jih bili iztrgali na zapadnem bregu Schelde. Po srti, noter v noč trajajoči borbi smo vrgli sovražnika nazaj. Iz Eteha prihajajoča indijska konjenica je bila porazena. Enak uspeh so imeli pehotni napadi, ki jih jes ovražnik po močni topni pripravi zastavil proti našim črtam. — Včerajšnji dan je imel Angliji posebno težko izkušnjo. Več stoletij niemkov je ostalo v naših rokah. Na bojnem terenu je bilo dosega splošnih 60 angleških topov in nad sto streljalic. — Armada nemškega cesarjeviča: Severno Pinona so dovedle naslovnih čete po uspešnih akcijah ujetnike. Francoski sunek zapadno Brimonta se je izjalovil. Na vzhodnem bregu Moze je artiljerijski ogenj oživel samo minogrede. — Armada vojvode Albrehta: Na obeh straneh Altkircha zvišano artiljerijsko delovanje.

Vzhodno bojišče. — Nobenih večjih bojnih dejanj.

Macedonska fronta. — Med Ohridskim in Prespanskim jezerom ter v loku Črne je oživel topovski ogenj. Zapadno Ohridskega jezera in ob bregovih Vardara uspešni izvidni boji.

Italijanska fronta. — Nič novega.

Prvi generalni kvartirništer od Ludendorff.

SOVRAZNA URADNA POROČILA.
Italijansko poročilo.

1. dec. — Včeraj ni bilo pehotnih bojov. Ob vseh frontah je bil artiljerijski ogenj precej močan. Artiljerijski ogenj sovražnika je bil zlasti srtit v okoliših med Mt. Sismolom in Mt. Castelgombertom. Na asijski planoti so naše baterije razkropile na raznih mestih se zbirajo čete ter so učinkovito pobijale gibanja sovražnih čet, ki so bila javljena iz okolišja na Piavo in Piavo vecchio. Naši letalci so se živo udeleževali. Bombardirali so sovražna taborišča v nižini Ardena. V zračnih bojih so bili sestreljeni trije nasprotniški aparati in en privržni balon. Le-ta je padel na tla v gorečem stanju. Nadaljni baloni so bili prisiljeni, da so pristali.

DOGODKI NA MORJU.
BEROLIN, 2. (Kor.) Wolffov urad poročja: Eden naših podvodnikov je v vzhodnem delu Rokavskega preliva ob najtežjem sovražnem protinapadovanju ponovno potopil pet parnikov z okroglo 21.000 tonami.

Državljanska vojna v Rusiji.
GENERAL DUHONIN ZBEŽAL IZ GLAVNEGA STANA.

BEROLIN, 2. (Kor.) Wolffov urad poročja: General Duhonin in vojaški zastopniki entente so zbežali iz ruskega glavnega stana. Radijska postaja ruskega glav-

PODLISTEK.
Slovanska strast.
Roman. Francoski spisatelj Lesueur.

— Ali kaj se pa domneva to? . . . Ni hilisti vendar kaj takega ne obehajo na veliki zvon. . . .

— Stvar je pač taka-le: Bilo je dvanaest odličnih mož, ministrov, uradnikov, redarskih predstojnikov in drugih takih, ki so pri zatiranju političnih društev in zarot kazali prav posebno krvočolost. . . . dvanaest mož, ki so bili vsled svojega ravnanja in svojih mest prav posebno izpostavljeni mržnji revolucionarjev. . . . In da, od te dvanaestorice jih je enajst umrlo nasilne smrti. Enajsti je bil oni policijski predstojnik, ki ga je ustrelila z revolverjem osemnajstletna deklica, kakor se pač še spominjate, saj se je zgodilo to

nega stana se nahaja v rokah maksimalistov.

Izjava angleškega poslanika Buchanan.
PETROGRAD, 29. (Reuter.) — (Kor.) S pridržkom definitivnih navodil angleške vlade, ki se niso dospela, je poslanik Buchanan objavil naslednjo izjavo: Nota Trockega, ki predlaga premirje, je bila poslaništvu dostavljena 19 ur potem, ko je bil vrhovni poveljnik v glavnem stanu dobil ukaz, da naj takoj otvori pogajanja. Zavezniki se vidijo torej postavljene pred izvršeno dejstvo, glede katerega niso bili vprašani za svet. Poslaniku je nemogoče, da bi odgovarjal na note kakve vlade, ki jo njegova lastna vlada ne priznava.

Reuterjev urad dementira vest, da bi bil poslanik Buchanan ostavil Petrograd, ali da misli mesto ostaviti vsaj za sedaj.

Boljševiška vladna odstopila.
STOCKHOLM, 1. (Kor.) Glasom neke vesti iz Haparande so vzeli boljševiki iz državne banke v Moskvi pol milijarde v zlatu.

Boljševiška vlada odstopila?
AMSTERDAM, 1. (Kor.) »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda, da je boljševiška vlada odstopila ter se je sestavila koalicijska vlada, ki je sestavljena iz boljševikov, levčarskih socialnih revolucionarjev in internacionalističnih menjševikov. Ljeden da je bil od kmečkega kongresa sovražno sprejet. Ker je čutil, da je izgubljal na terenu, je takoj pričel pogajanja za sestavo koalicijske vlade. Nadalje se »Daily Chronicle« poroča, da podpirajo boljševiki samo tri armade na ruski fronti.

Razmere na Finskem.
STOCKHOLM, 1. (Kor.) Glasom neke brzogovorne iz Haparande je finski deželni zbor v ponedeljek po deseturni debati umestil od meščanskih strank predlagani senat s Svinhufvudom kot predsednikom. Predlog je bil sprejet s 100 proti 80 glasovom; ti poslednji so bili oddani za socialistično vlado. Ker se hočejo socialisti upreti sklepu deželnega zbora, se je bati nove generalne stavke.

Italijani hvalijo vedenje avstro-ogrskih in meščanskih čet.
BEROLIN, 2. (Kor.) »Times« od 17. nov. poročajo na podlagi italijanskih informacij, da se nemške in avstro-ogrške čete v Italiji vedejo napram civilnemu prebivalstvu brezprično.

Italija postaja skromnejša.
LUGANO, 1. (Kor.) Napram sotrudniku lista »Corriere della Sera« je izjavil zakladni minister Nitti, da nima Italija niti teritorialnih aspiracij niti sanj o veličini, ki se ne bi dale spraviti v sklad z realnostjo. Stališče Italije ne bo tedaj nikdar v oviro za sklep mira.

Konference medzavezniškega generalnega štaba v Parizu.
PARIZ, 1. (Agence Havas.) — (Kor.) Pripravljeno zborovanje in konferenca medzavezniškega generalnega štaba se je vršilo 1. dec. zjutraj. Lloyd George, general Wilson, lord Milner in general Sayville so odšli v Versailles, kjer se nahaja tudi Cadorna.

Obupen pogled v prihodnost.
Dunaj, 26. nov.

Z vsjo pravico lahko trdimo, da so se merodajni činitelji nekoliko bolj brigali za Dunaj v vsakem pogledu, nego za katerikoli drugo mesto v državi. So pač na stališču, da: zadovoljna Dunaj in Pešta, sta se ni treba bati nikakih resnejših izgrede in uporov. Zato se je navadno mislilo in tudi govorilo, da bo živela in raznih potrebnih znanj in kakovosti povsod prei, nego na Dunaju. Ako pa začne enkrat resno zmanjkovati na Dunaju, potem se lahko vprašamo, kako hudo mora biti šele drugo! In da je začelo postajati zelo hudo na Dunaju v vsakem oziru, nam dokazuje današnji sestanek vseh dunajskih državnih poslancev, brez razlike strank, ki se je vršil v dunajski mestni hiši na povabilo mestnega župana dra. Weiskirchnerja. Udeležili so se ga tudi res vsi poslanci.

Sele prejšnji mesec. . . . in dvanajsti, edini, ki je ostal še živ. . . . je pač Miranov. — In Miranov, — je dostavila vodvodinja, — je v tem večji nevarnosti, ker je v sorodu s carjevo rodbino. Spominjam se prav dobro, da je njegova žena imela v svojih žilah kapljico krvi Romanovcev. — Če je ta, — je odgovoril Hubert, — ki sem ga srečal danes na pokopališču, bo pač nihilistom nekoliko težko, da bi se ga iznebili. Ta človek ne bo dal izlepa izvršiti na sebi smrtno obsodbo, in poleg tega se mi zdi, da ni prav nikakor bojazljiv. Pravi orjak!

Očividno je mark vtrajal na svojem mnenju, da je videl onega slavnega ruskega generala. Niti nevarnost njegovih prijateljev niti vojvodinino zanikanje, češ da Miranov mima otrok, ni moglo omajati njegovega mnenja, da je srečal grofa z njegovo hčerjo.

— Z materine strani Romanova, — si je dejal sam pri sebi, ko se je vračal v svoje stanovanje. . . . to se strinja. Nobena druga rodbina na svetu ne kaže to pomno inlino in take lepote. . . . saj je lepota carjev že začela v pregovor. Po žilah je deklace se pretaka vir ponosa, moči in neodoljive dražesti. . . . kri Romanovcev.

Prihodnjega jutra, čudovito lepega jutra, ki je ob svoj modri zaliv privito ponosno Genovo zavijalo v zlato in rožičasto se blesteče vel, je Hubert, kadeč svojo jutranjo smotko, odšel proti železniški postaji, kjer je na prvi pogled ugledal svojega malega florentinskega kočijaža. . . . Luinijevega Janeza Krstnika. . . . ki je s prekrizanimi nogami sedel na kozlu in s slasno zajtrkoval velik kos kruha s parmezanom.

Srebrnjak, ki mu ga je pomohl Hubert, je hitro razvezal njegov jezik, in signore je izvedel vse, kar je želel vedeti.

Tako je poročilo o današnjem posvetovanju dunajskih državnih poslancev. Kdor pozna tukajšnje razmere, mora reči, da ta slika ni pretemna, marveč da odgovarja bridki resnici. Iz tega pa tudi sledi, da mora biti v mnogih provincijalnih mestih še vse veliko huje. Istotako pa je tudi resnično, da danes na Dunaju samem dobiš lahko vsega dovolj, ako moreš plačati ceno, ki jo zahtevajo. Na Dunaju je na primer določenih 6 dkg masti (masla ali margarine) na osebo in teden. Na stotisoče je oseb, ki niti te množine niso mogli dobiti že več tednov; ali, kdor more plačati za kilogram 50 in več kron, dobi kakor koli hoče izborne slanine in dobrega svežega masla. Da so take razmere škandalozna korupcija, kdo se briga za to? — Ni je oblasti, ki bi se upala posvetiti v temne kote ljudskih izsoševalec, ki imajo nakopičene najrazličnejše prepotrebne ljudske hrane, samo in edino v ostudni namen, da iz ljudskega trpljenja zbirajo neizmerno bogatstvo.

Naši vojniki in politika.
Ko se je zavzelo, da bi naš minister grof Czernin za vnanje stvari rad odločil Galicijo od Avstrije in jo pripojil Poljski, je zavladalo hudo razburjenje med Čehi in Jugoslavlani. In to je nekaj prav človeškega. Videli so, da se skuša še pred početkom mirovnih pogajanj zadovoljiti Poljake, da morejo potem na steno pristisniti nas in Čeha, predpisati nam tako poravnavo, kakor si jo oni žele in potem stopiti pred konferenco z izjavo, da so notranji računi že pobotani. Jugoslavlani, Čehi, Ukrajinci in zlasti tudi še nemški socialisti so odločno ugovarjali misli, da bi se Galicijo že zdaj in vso pripojilo Poljski, katera naj bi imela z nami skupnega vladarja. Nemci so pa bili kar tiho. Le brezpomembno izjavo so podali, a videlo se jim je, kako bi se oni od srca radi iznebili Galicije vsaj v političnem pogledu, da bi namreč galicijske poslancev ne bilo na Dunaju. Nemci bi potem imeli v parlamentu sami večino.

Poslanec Korošec je že v proračunskem odboru in nato v vseh zbornici podal dalekosežne izjave imenom Jugoslavlancev, v katerih se je med drugim taknil tudi posledice. Te besede so vzbudile navdušeno odobravanje pri Čehih in Jugoslavlanih. Besede so najresnejši opomin vladi in zdi se, da so bile prav uvaževane.

In res, če bi bila posledica našega truda in prelite krvi, da Nemci kar čez noč dobe v Avstriji večino in nas potem — poznajo jih dobro! — brez usmiljenja uničijo, kdo nam more zametiti, ako pri tem stavimo taka vprašanja?

Na misel grofa Czernina, da Ukrajince izročijo Poljski, je odgovoril v imenu galicijskih Ukrajincev poslanec Singalevič, da v tem slučaju Ukrajinci v Avstriji nimajo nič več iskati. In poslanec Wassilko, največji prijatelj vlade, njen zaupnik in pristaja, je v velicofojzni »Information« povedal, da imajo Ukrajinci čisto prav, če se v tem slučaju zanašajo na — entento!

Ugovarja se, da se politike ne sme vlačiti v vojaštvo. Tudi mi smo tega nimenja, da nikakor ne gre, da se vojniki pripravijo o strankarskih zadevah po sreškili. Jar-nien in pokopani globoko tam v zapretilih arhivih po generalnih ravateljstvih, ministrstvih itd. Niso tu mogoče, le pritožbe od strani Jugoslavlancev — le oglejte si češke liste, ki so polni vsakovrstnih notic o »germanizaciji na českých drá-hach«. Pritožujejo se vsi — Nemci. In to je simptomatično. Noben minister ozikoma nobena visoka glava tam gori v železniški centrali na Dunaju se ne upa načeti ureditve jezikovnega vprašanja vsem narodom v prilogi in sicer prvič ker ne razume raznih težnih nemških narodov, drugič pa ker se boji zametiti »vsemogočnim« Nemcem. Iz teh vzrokov je dosedaj ministrstvo kršilo zakone, pa tudi podrejeni organi so delali v tem smislu. Zato pa nič ni čudnega, ako tudi privatni železnice krčijo ravnostnost principa člena 19, saj jih nihče ne upa nepustavost ne prime za ušesa; zoprotito je res. Saj če se je upal bivši železniški minister nastopiti v javnosti z onim znanim jezikovnim paragrafom o rabi nemščine kot izključnega notranjega uradnega jezika, tudi ni nič čudno, ako ga je uprava žužne železnice začela tako zvosto izpolnjevati, saj na čelu južnoželezniške družbe svoje ljudje, ki imajo pač srce za denar in svojo lastno korist — sicer jim je pa vseeno kako delujejo razni ravnatelji, ki so sami Nemci ali pa nemškutarji, saj tam je več čeških, poljskih in jugoslovanskih imen kot nemških ali la Prasnchniger, Wodiczka itd. itd. Ako je gospodar žo sam za nič in sam krši hišni rod, kakšni so šele uslužbeni.

Predno pa sploh začnemo pripovedovati o naši jezikovni mizeriji pri južni železnici, je na vsak način potrebno, da poudarimo važnost omenjenih železniških prog za našo domaćino in pomen Trsta, Zagreba in drugih mest za južno železnico. Ona ni samo vez Dunaja z morjem, temveč tudi vez vseh večjih jugoslovanskih mest med seboj, veže tudi naša narodna središča. In kar je najvažnejša njena glavna proga je tudi naša glavna krvna žila — naša aorta, kajti njeni tiri

Naša pot — ciljem nasproti.
ZUPANČIČ:
Gosti so miraki, dolge so ceste v zario skoz noč. Da bi ostali skupaj, vsi skupaj, bratje brez luči v zario gredeč. Bratje brez luči. . . . zvezde nam skrite. . . . če razkropimo pred zario se v noč. . . . Kje ste nam pevci? Dajte, zapojte, skušaj nas držite, vsa nam pesem v zario bo luč.

Ze pred desetimi leti je dejal Askerc, da rabimo mladi Slovani in posebej še mi šibki in tlačeni Slovenci pesnikov, ki bi učili množico misliti in bi jo navduševali za najvišje cilje prosvete, naoredka in svobode. . . . Če nam je bilo treba takih pesnikov že vedno, treba nam jih je danes še prav posebno, kajti v hudih, miranih časih smo in goje nam, če se pred zario razkropimo v noč brez cest.

Kako lepo in vendar kako mogočno nas poziva pesnik, glasnik in klicar narodov k slepi!

Pa kaj? Ze se oglašajo odpadniki, ljudje, ki jim je osebna karist več nego rešitev vsega naroda. Bridke so take vesti, a obupati nam ni treba. To so le listi, ki odpadajo v jeseni. Nekaj časa klubljejo vetrovom, a pride slana. . . . Drevo pa ozeleni spomladi tem lepše.

— in — v »Straža«.

Poglavje o južni železnici.
Dosedaj smo se pečali v glavnem z razmerami na avstrijskih državnih železniških progah, vodenih po jugoslovanskem ozemlju. Sicer predmet se dolgo ni izčrpal, ampak da pride vse na svoj račun, smo prisiljeni posvetiti danes svojo pozornost drugemu največjemu železniškemu podjetju na našem svetu, to je programu c. k. pr. zasebne južne železnice. Tudi tu ima upravičena kritika svoj jako širok delokrog, kajti ni ga kmalu železniškega podjetja v vsej Evropi, ki bi prvič tako malo skrbelo za udobno in pripravno prevažanje, drugič pa je ta privilegirana družba kar z nogami teptala naše najprimljivejše pravice, kajti persekucije se niso vršile le v onem slogu kot na progah državne železnice, pač pa še v mnogo večji meri. Nikjer se ni uničilo toliko eksistenc po raznih denuncijantih kot na jugoslovanskih progah južne železnice. Ni ga pa kmalu tudi v drugem oziru javnega podjetja, ki bi navzile vsem protestom in oporekanjem, kazalo tako malo smisla za narod, od katerega ima milijone dohodkov letno.

Opozorili smo že našo javnost pri razpravljanju o državnih železnicih na razne krivice, ki so se nam godile in se nam še gode. To pa ne le v jezikovnem oziru, pač pa splošno. Za razne železniške ministre je pač znani člen 19. državnega osnovnega zakona samo na papirju, širajen in pokopani globoko tam v zapretilih arhivih po generalnih ravateljstvih, ministrstvih itd. Niso tu mogoče, le pritožbe od strani Jugoslavlancev — le oglejte si češke liste, ki so polni vsakovrstnih notic o »germanizaciji na českých drá-hach«. Pritožujejo se vsi — Nemci. In to je simptomatično. Noben minister ozikoma nobena visoka glava tam gori v železniški centrali na Dunaju se ne upa načeti ureditve jezikovnega vprašanja vsem narodom v prilogi in sicer prvič ker ne razume raznih težnih nemških narodov, drugič pa ker se boji zametiti »vsemogočnim« Nemcem. Iz teh vzrokov je dosedaj ministrstvo kršilo zakone, pa tudi podrejeni organi so delali v tem smislu. Zato pa nič ni čudnega, ako tudi privatni železnice krčijo ravnostnost principa člena 19, saj jih nihče ne upa nepustavost ne prime za ušesa; zoprotito je res. Saj če se je upal bivši železniški minister nastopiti v javnosti z onim znanim jezikovnim paragrafom o rabi nemščine kot izključnega notranjega uradnega jezika, tudi ni nič čudno, ako ga je uprava žužne železnice začela tako zvosto izpolnjevati, saj na čelu južnoželezniške družbe svoje ljudje, ki imajo pač srce za denar in svojo lastno korist — sicer jim je pa vseeno kako delujejo razni ravnatelji, ki so sami Nemci ali pa nemškutarji, saj tam je več čeških, poljskih in jugoslovanskih imen kot nemških ali la Prasnchniger, Wodiczka itd. itd. Ako je gospodar žo sam za nič in sam krši hišni rod, kakšni so šele uslužbeni.

Predno pa sploh začnemo pripovedovati o naši jezikovni mizeriji pri južni železnici, je na vsak način potrebno, da poudarimo važnost omenjenih železniških prog za našo domaćino in pomen Trsta, Zagreba in drugih mest za južno železnico. Ona ni samo vez Dunaja z morjem, temveč tudi vez vseh večjih jugoslovanskih mest med seboj, veže tudi naša narodna središča. In kar je najvažnejša njena glavna proga je tudi naša glavna krvna žila — naša aorta, kajti njeni tiri

Naši vojniki in politika.
Ko se je zavzelo, da bi naš minister grof Czernin za vnanje stvari rad odločil Galicijo od Avstrije in jo pripojil Poljski, je zavladalo hudo razburjenje med Čehi in Jugoslavlani. In to je nekaj prav človeškega. Videli so, da se skuša še pred početkom mirovnih pogajanj zadovoljiti Poljake, da morejo potem na steno pristisniti nas in Čeha, predpisati nam tako poravnavo, kakor si jo oni žele in potem stopiti pred konferenco z izjavo, da so notranji računi že pobotani. Jugoslavlani, Čehi, Ukrajinci in zlasti tudi še nemški socialisti so odločno ugovarjali misli, da bi se Galicijo že zdaj in vso pripojilo Poljski, katera naj bi imela z nami skupnega vladarja. Nemci so pa bili kar tiho. Le brezpomembno izjavo so podali, a videlo se jim je, kako bi se oni od srca radi iznebili Galicije vsaj v političnem pogledu, da bi namreč galicijske poslancev ne bilo na Dunaju. Nemci bi potem imeli v parlamentu sami večino.

Poslanec Korošec je že v proračunskem odboru in nato v vseh zbornici podal dalekosežne izjave imenom Jugoslavlancev, v katerih se je med drugim taknil tudi posledice. Te besede so vzbudile navdušeno odobravanje pri Čehih in Jugoslavlanih. Besede so najresnejši opomin vladi in zdi se, da so bile prav uvaževane.

Na misel grofa Czernina, da Ukrajince izročijo Poljski, je odgovoril v imenu galicijskih Ukrajincev poslanec Singalevič, da v tem slučaju Ukrajinci v Avstriji nimajo nič več iskati. In poslanec Wassilko, največji prijatelj vlade, njen zaupnik in pristaja, je v velicofojzni »Information« povedal, da imajo Ukrajinci čisto prav, če se v tem slučaju zanašajo na — entento!

Ugovarja se, da se politike ne sme vlačiti v vojaštvo. Tudi mi smo tega nimenja, da nikakor ne gre, da se vojniki pripravijo o strankarskih zadevah po sreškili. Jar-nien in pokopani globoko tam v zapretilih arhivih po generalnih ravateljstvih, ministrstvih itd. Niso tu mogoče, le pritožbe od strani Jugoslavlancev — le oglejte si češke liste, ki so polni vsakovrstnih notic o »germanizaciji na českých drá-hach«. Pritožujejo se vsi — Nemci. In to je simptomatično. Noben minister ozikoma nobena visoka glava tam gori v železniški centrali na Dunaju se ne upa načeti ureditve jezikovnega vprašanja vsem narodom v prilogi in sicer prvič ker ne razume raznih težnih nemških narodov, drugič pa ker se boji zametiti »vsemogočnim« Nemcem. Iz teh vzrokov je dosedaj ministrstvo kršilo zakone, pa tudi podrejeni organi so delali v tem smislu. Zato pa nič ni čudnega, ako tudi privatni železnice krčijo ravnostnost principa člena 19, saj jih nihče ne upa nepustavost ne prime za ušesa; zoprotito je res. Saj če se je upal bivši železniški minister nastopiti v javnosti z onim znanim jezikovnim paragrafom o rabi nemščine kot izključnega notranjega uradnega jezika, tudi ni nič čudno, ako ga je uprava žužne železnice začela tako zvosto izpolnjevati, saj na čelu južnoželezniške družbe svoje ljudje, ki imajo pač srce za denar in svojo lastno korist — sicer jim je pa vseeno kako delujejo razni ravnatelji, ki so sami Nemci ali pa nemškutarji, saj tam je več čeških, poljskih in jugoslovanskih imen kot nemških ali la Prasnchniger, Wodiczka itd. itd. Ako je gospodar žo sam za nič in sam krši hišni rod, kakšni so šele uslužbeni.

Predno pa sploh začnemo pripovedovati o naši jezikovni mizeriji pri južni železnici, je na vsak način potrebno, da poudarimo važnost omenjenih železniških prog za našo domaćino in pomen Trsta, Zagreba in drugih mest za južno železnico. Ona ni samo vez Dunaja z morjem, temveč tudi vez vseh večjih jugoslovanskih mest med seboj, veže tudi naša narodna središča. In kar je najvažnejša njena glavna proga je tudi naša glavna krvna žila — naša aorta, kajti njeni tiri

je dejal sam pri sebi, ko se je vračal v svoje stanovanje. . . . to se strinja. Nobena druga rodbina na svetu ne kaže to pomno inlino in take lepote. . . . saj je lepota carjev že začela v pregovor. Po žilah je deklace se pretaka vir ponosa, moči in neodoljive dražesti. . . . kri Romanovcev.

